

cătălin Țirlea

avântul tinereții

publicistică

CORECTBooks

CĂTĂLIN ȚÎRLEA

AVÎNTUL TINERIMII

publicistică 1990-1993

Editura Virtual

2011

ISBN(e): 978-606-599-682-3

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului sub orice formă, este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Cuprins

ȘI EU AM FOST AICI	1
SCHIȚE LA MOMENT	2
MANDAT LUNAR	2
CAZUL D-LUI LUPOI	
- PLAGIAT -	5
REPAOSUL DUMINICAL	7
CUM SE NAȘTE O REVISTĂ?	9
ÎN DOSUL CULISELOR	11
TRĂDAREA ROMÂNISMULUI!	
TRIUMFUL STRĂINISMULUI!! CONSUMMATUM EST!!!	13
ACCIDENT PARLAMENTAR.....	15
IMAGINAȚIE, STIL ȘI CLISTIR.....	17
NOI ȘI BISERICA	19
MEDIUL SOCIAL ȘI VICEVERSA	21
POPORU'	21
CHENZINA.....	23
EUROPA	25
GENERAȚIA DE SACRIFICIU	26
CÎTE-UN BOLNAV ÎN FIECARE CASĂ.....	27
ANEMONE	29
ROMÂNII CONȘTIENȚI.....	30
SE-AUDE.....	31
UNIFORMA CULPEI.....	32
BAMPIRU'	33
CARPATINII.....	34
PATRONII.....	35
PSIHOLOGIC	37
MĂ DOARE CAPU'	38
LIBER ARBITRU.....	40
NE MUTĂM!.....	40
CE E ACEEA O UTOPIE?	41
AVENTURĂ... SINDICALĂ	42

DISCUTAREA CU CONDUCĂTORUL ESTE INTERZIS!.....	43
SPOLIATORI ȘI SPOLIAȚI.....	44
POLITICA PORTOFELULUI	45
JOS NOMENCLATURA!	46
IM-PO-SI-BIL!.....	47
AVÎNTUL TINERIMII.....	48
PROGRAMUL “AVÎNTULUI”	48
CÎTEVA CUVINTE ASUPRA PELAGREI.....	49
(DUPĂ UN STUDIU STATISTIC AL D-LUI DIM. STURDZA).....	49
ÎN SPITAL.....	51
(SONET)	51
ANUNȚ.....	52
FATALITATE!.....	53
O EPILEPTICĂ.....	54
(POESIE)	54
ANUNȚ.....	55
ÎN SERAIU.....	56
- PASTEL -	56
ANUNȚ.....	57
CAZUL MAZILU	58
ANUNȚ.....	59
LA MORMÎNTUL UNEI PROSTITUATE	60
AVÎNTUL A-NVIAT!	61
LA MOARTEA UNEI FUNCȚIONARE.....	62
REZON	63
UN PARADOX.....	64
FANDACSIA LA ROMÂNI.....	65
CORNELIU VADIM TUDOR	66
COMUNICAT IMPORTANT	67
AUROLACII LITERATURII ROMÂNE.....	68
LA VIE D’UNE AOURLAQUE AUX - ROUMAINE.....	69
DA, MAI VREM!	70
MOARTEA UNUI TIRAN	72
AMBÎȚUL UNUI TIRAN RIDICOL	74

UN AMIC LITERAR, AZI.....	76
SUCIU VIORICA	79
BURICUL PĂMÎNTULUI.....	80
O TRAVERSARE LA PRÎNZ.....	81
GREVA LA ROMÂNI.....	82
INCENDIUL DE PE STRADA PETIILIIILOR	83
VIORICA VREM	84
FRANCMAFONU' NEICHII FRANCMAFON!	85
POLITICA LITERARĂ ȘL VICEVERSA	86
ARTELE LA NOI.....	86
MEDIUL SOCIAL ȘI VICEVERSA.....	88
BANII ȘI LITERATURA.....	90
O GENERAȚIE IROSITĂ?	91
UN SPIRIT AL DECADEI.....	93
DINASTIA CARAGIALE.....	94
CUȚIT OS.....	95
REAȘEZAREA VALORILOR.....	97
CULTURA DE MASĂ.....	98
CRIZA DE PROIECT	99
ERA TIMORAȚILOR.....	100

ȘI EU AM FOST AICI

4 este o cifră bună. 4 ani, în viața unui om, reprezintă o perioadă semnificativă, suficientă pentru decantări și pentru eventuale împliniri. Oricum, o perioadă lămuritoare.

Am fost și eu aici, în România, în acești ultimi patru ani, cei mai spectaculoși, cei mai dramatici, cei mai tulburători pe care i-am petrecut pînă acum. Am încercat să-i trăiesc cît mai detașat, pentru că doar detașat poți să tinzi spre a trăi, oarecum, deplin. M-am temut de încrîncenările prezente la tot pasul, preferîndu-le rîsul cîteodată cinic, mai mereu tandru, niciodată superior. M-am împiedicat, am ezitat, m-am împleticit, mi-am revenit mai greu sau mai ușor și-am luat-o de la capăt, ca oricare. Cine spune că n-a pățit nimic din toate astea, în ultimii ani, minte.

M-am ferit ca de dracu' de politică nu pentru că nu mi-ar plăcea, dar pentru că nu-mi place cum se face ea în țara asta: cu patimă, țipete și ochi injectați. Am avut simpatii și antipatii. Nu le căutați în cartea de față; nu le veți descoperii, sau, dacă veți avea senzația că le-ați găsit, să știți că nu sînt alea! Nu am avut, însă, opțiuni. Slavă domnului!

Au fost 4 ani teribili, cei mai teribili: '90, '91, '92, '93. Ani în care societatea românească a apărut în toată nuda ei splendoare. Nu cred că voi mai prinde, în viață, încă o perioadă ca asta. Nici nu mi-aș dori. M-ar deruta! Voi scrie despre ea, detașat, încă multă vreme de-acum încolo. Dar "jurnalul" acestor ani, scris în priză directă, se află în schițele adunate între copertile acestei cărți.

Am rîs cît am putut! fără scrupule, de cine mi-a picat mai bine la inimă. N-a fost întotdeauna ușor. Nu uitați că, în anii din urmă, nu de puține ori a rîde putea să însemne o crimă pe aceste dulci meleaguri. Au fost și clipe cînd m-am simțit singur. Am avut însă mereu alături un prieten statornic, singurul care mi-a sărit în ajutor de fiecare dată, necondiționat: Caragiale. Lui și numai lui îi mulțumesc acum, cînd cred c-am scăpat...

Autorul

SCHIȚE LA MOMENT

Motto:

„Opiniile sunt libere,
dar nu și obligatorii

- I. L. Caragiale

MANDAT LUNAR

— Domne, io nu mă pricep la politică, da' am un principiu: unde nu mă pricep, nu mă bag! Un lucru vreau să se știe: viața, orice s-ar spune, nu zic că n-are-a face, da'... orișicât, trebuie să recunoaștem, e foarte important! Asta pe d-o parte! Pe de altă parte, cum stăm noi aicea la masă, de bem o bere, dacă vine la dumneatale, ză zicem, și te-ntreabă...? Problema nu e că n-ai ști ce să-i zici, da' un lucru e clar aicea: vezi dumneata, ori se desparte-n două, și-atuncea se fac două părți... separate; ori rămîne așa cum s-a stabilit! Înțelegi? Aicea trebuie s-o batem noi mereu...!

Și domn' inspector trîntește cu halba de masă atîta de tare, că doi-trei stropi de bere mai rebeli îmi sar drept în ochiul stîng. Și-ncă mai mulți pe palton, dar asta nu mai contează. Așa e domn' inspector acu', de vreo două săptămîni încoace: irascibil. Se enervează din te miri ce, și una-două - poc, cu halba pe masă.

Încă nea Mardare, responsabilu', i-a și zis de cîteva ori, domnu' inspector, vezi ce faci, domne, cu halbele-astea, că nu c-ar fi scumpe, că nu e scumpe, da' n-am de unde să le mai iau, c-am auzit că nu se mai fabrică...! Dat dracu' și nea Mardare, auzi! Da' nici cu domn' inspector nu mi-e rușine: cum îl prinde, cum i-o toarnă. 'Ai bre nea Mardare, ia mai slăbește-mă, domne, cu aerile-astea dă șef, că ne-am cam săturat dă șefie, auzi? Gata cu șefia!

Asta-I frămîntă cel mai tare pe domn' inspector acu' de cîtăva vreme, mai cu seamă de cînd s-a-nscris la țărăniști: șefia! Șefu', zice domn' inspector, nu-i bun nu fiindcă nu-i bun! Nu-i bun fiindcă-i șef!! Aia e!

— Bine, domn' inspector, zic eu, da' la dumneata acolo, la țărăniști, n-aveți șef...?!

— Pardon! zice domn' inspector. Să mă iertați... Eu nu cunosc șef! Eu n-am șef! Eu am prieten! Eu cu dom' Corneluș, încă de mici...!

Și-uite-așa o ține toată ziua! Că el cu dom' Corneluș încolo - și trage-i cu halba una zdravănă în tăblia mesii - că el cu dom' Corneluș încoace - și mai trage-i una cu halba! De unde-o mai fi luat-o și p-asta cu datu' cu halba-n masă, nu știu! Oricum, păgubos obicei! Și urît!

În fine, acuma, cum ziceam, e pornit rău de tot pe șefi. Dacă te- aude că ești șef undeva, să te ferească Dumnezeu!, oriunde-ai fi, cât de ne'nsemnat, nu contează. Ești șef, asta se cheamă deja că ești dușmanul de moarte al Iu' domn' inspector, l-ar strînge de gît pe toți, de la ai' mai mari pîn' la ai' mai mici! Da', bun înțeles, ma i cu seamă pe ai' mai mari...! Că ce nu ne am convins pîn-acu' ce-i aia șefi?! Nu ne-a ajuns cuțitu' la os?! Acu' să vină alții, adică vorba vine alții, că-s tot aia, să vină iarăși să ne jecmănească, să ne fraierească, să ne demoleze...

— Da'pe dumneata, zic eu, nu te-a demolat...!

— Ba, zice domn' inspector, să știi dumneata că drept e că pe mine nu m-a demolat! Pe mine m-a devastat!!! Aia mi-a făcut, auzi?! Sufletește, zice, m-a devastat!

Mă rog! Chestia e că pînă la urmă domn' inspector conchide că stăm rău, se poate spune, din mai multe motive, și anume, unu: lipsa de inițiativă!

— Adică domne, eu nu mă pricep la politică, zice, da'un lucru știu sigur: că pe-un șef nu trebuie să-l lași șef decît atîta numa cît nu-și dă seama că-i șef. Cum și-a dat seama că-i șef, ori îl dai jos imediat, ori dictatura-i gata! Așa-i făcut omu', înțelegi?! De-aia io zic așa, și-am vorbit și cu dom' Corneluș, care a zis că-i de acord, zice că să scriu, adică propunerea, s-o pun pe hîrtie, ca s-o ia în dezbateră...!

Mandat lunar, domne, înțelegi? Mandat lunar! Cum să-ți explic io ca să-nțelegeți mai bine?! Uite, pe treizeci sau treisunu ale lunii, după caz, se fixează revoluția! Asta, ai văzut, mai mult de-o zi nu ține, mai ales dacă-i bine pusă la punct, merge repede. În caz de luna februarie, n-ai ce-i face, o pui pe douășopt. Pe întîi ale lunii faci alegeri. Buun! Pe-ntîi seara ai și președinte, și Parlament.

Primele zece zile îi lași liberi, să facă ce vor ei. Atuncea oricum fac democrație, că încă nu s-au dezmeticit. După care ieși la interval cu opoziția! Mai întîi c- un miting, anunțat, după lege, cu patrușopt de ore...! Asta pe treișpe... Treișpe să fie zi de miting! Pe cînșpe tre' să ai gata coaliția. Intre timp, te uiți la ai' de sus, că deja încep s-o ia razna! Între cînșpe și douăzeci ale lunii poți să fii sigur că se pregătește dictatura. Pe douăzeci sînt călare pe situație și scot opoziția în afara legii. Nu-i nimic! Vreo săptămînă, așa, îi lași în pace să-și facă damblaua și cu dictatura, da' între timp îți iei și tu măsuri, din ilegalitate, mai bagi cîte-o revoltă, acolo, pe douăj doi, cîte-un dizident, asta pînă pe douășapte, cînd vrei tu, la alegere, ca să-i iei prin surprindere... Elementu' surpriză e lucru mare! Pe douășopt-douăjnouă dictatura e-n floare. De-acuma deja a devenit odioasă! Poporul geme sub teroare! Aia au confiscat cîteva palate, patrimoniul național, ascultă toate telefoanele, mă rog, tot tacîmul! Tu, din opoziție, nu faci încă nimic, taci mîlc și-i bagi în ceață și pe ei și toată opinia internațională, la derută... Și pe treizeci sau treisunu, după caz, explodezi!

— E, ai înțeles cum devine chestia?! Îți spun io, asta-i soluția, am vorbit și cu dom' Corneluș, spune că se aprobă sigur! Mandat lunar! zice domn' inspector, și-odată trîntește cu halba de masă atît de tare, că doi-trei stropi de bere mai rebeli îmi sar drept în ochiul stîng, și-ncă mai mulți pe palton, dar asta de-acuma nici nu mai contează, fiindcă...

Cuvîntul, 14 februarie 1990

CAZUL D-LUI LUPOI

- plagiat -

Foarte rău a făcut domnul Lupoi, recunosc și eu! Dar oricât aş recunoaște-o, tot nu mă pot mulțumi numai să o constat. Cazul domnului Lupoi este grav; merită prin urmare o dezbatere mai aprofundată.

Care va să zică d. Lupoi a vorbit! Acuma, a vorbit - a vorbit, asta e; n-ai ce să-i mai faci! Adevărata problemă este alta: a fost d. Lupoi autorizat să vorbească? Pentru că, dacă a fost autorizat, atunci nu mai e nici o problemă. Dar dacă nu, atunci se poate presupune că, fiind un om care se respectă, d.Lupoi nu putea vorbi fără o autorizație prelabilă, decît în numele dumisale personal, ca Lupoi, pur și simplu ca Lupoi!

Însă a merge d. Lupoi și, fără nici o autorizație, a-și permite să vorbească așa ca și cum ar fi fost autorizat, iată ce nu pot eu să-nțeleg din partea d-lui Lupoi!

Eu cam bănuiesc ce și-a zis d. Lupoi.

D. Lupoi și-a zis așa: nu sînt autorizat să vorbesc? Foarte bine, mai la urma urmelor, ce-mi trebuie?, pot să vorbesc și fără a fi autorizat.

Ei bine, iată ce nu pot eu aproba la d. Lupoi! D. Lupoi trebuia să se-ngrijească din vreme a posedea cuvenita autorizare. Căci, în definitiv, dacă d. Lupoi n-ar fi vorbit, ce-ar fi fost? Tot aia, zic eu. Fiindcă, la o adică, o făcea tot neautorizat! Dar d.Lupoi a ținut să vorbească. Nu zic nimic! Însă nu pot să nu mă-ntreb: dacă între a tăcea și a vorbi nu-i nici o deosebire, fiind vorba de d.Lupoi, pentru ce ar fi o deosebire, fiind vorba de același d.Lupoi, între a vorbi și a tăcea?! Și încă una: la ce, mă rog frumos, s-a demis d.Lupoi abia după ce a vorbit? De ce adică după și nu înainte? Pentru că, dacă-i pe-așa, în situația dată, adică fără cuvenita autorizare, fie că vorbea, fie că tăcea, d.Lupoi tot s-ar fi demis!

Din două, una: ori se autoriza cumva, și atunci d.Lupoi putea să vorbească ori să tacă, după cum îi dicta conștiința; ori nu se autoriza deloc, și-atunci se-nțelegea de la sine că s-a demis! Vina dumnealui, pot să spun, că nu s-a-ngrijit...! Acestea sînt inevitabilele urmări ale greșelii d-lui Lupoi!

Mărturisesc că acum cîteva zile, cînd s-a dat la ziar că d.Lupoi a vorbit, am avut un moment de îndoială. Deși știrea era oficială, mai presus, deci, de orice bănuială de parțialitate mi- am zis:

D.Lupoi?... Imposibil. D.Lupoi nu poate fi capabil de așa greșeli politice, mai ales cînd știe clar că nu-i autorizat. D.Lupoi, care de obicei e un om rezervat, ducînd tactul și diplomația pînă dincolo de limitele obișnuite... - d.Lupoi? Nu se poate! Atunci nu e vorba de d.Lupoi! Totul trebuie că e o regretabilă greșeală de nume.

Dar dup-aceea zic: stai să-ntorc problema și pe partea - ailaltă. Adică de ce nu d.Lupoi? Poate... de... Omul e om...Omul e supus greșelii, cu sau fără autorizare. D.Lupoi, nu e și el om?...

Dar tot nu-mi vine să cred una ca asta despre d.Lupoi. Nu se poate, îmi ziceam, trebuie că e vorba neapărat de alt d.Lupoi - cine știe ce d.Lupoi!

În sfârșit! Ce să zic? Dacă-ș spune că-n tot acest timp am uitat de d.Lupoi, aș minți. N-am uitat, ba din contră, mă pasionam la gândul de ce trebuie să urmeze. Până-ntr-o zi când mă întâlnesc cu cineva pe stradă.

— E, zice, ai văzut pe Lupoi? Pe Lupoi al dumitale?!

— Pardon, zic, nu-i al meu. Da' de ce?

— În fine, zice, nu-ți mai spun, că dumneata tot nu crezi în mass-media...Da' credeam că te interesează, că ziceai că-l cunoști...!

— Ba, zic, nu-l cunosc...!

— Cum?! Nu-l cunoști?! Atunci de unde știi de ce e capabil d.Lupoi, dacă nu-l cunoști...?

— Bine... În fine... Nu-l cunosc... Dar... Mă rog... Cum se poate? D.Lupoi?! Tocmai d.Lupoi?!
Îți spui drept, nu m-așteptam la așa ceva tocmai din partea lu' d.Lupoi!

Mă rog! Ca să fiu scurt... Ce se întâmplase? D.Lupoi a vorbit iarăși. Tot fără autorizare, însă de data asta pe bună dreptate, că nici nu mai avea nevoie de autorizare, fiind demis. Acuma a vorbit în numele d-sale personal. Ca Lupoi! Pur și simplu Lupoi! O problemă tot se ridică însă: fiindcă dacă d.Lupoi a vorbit iarăși, și tot fără autorizare, asta înseamnă că o avea dumnealui o autorizare ca să vorbească așa, fără autorizare...! Altminteri... nu se poate!

Vedeți? Acuma abia îmi dau seama cât eram de greșit când mă pasionam atîta asupra cazului d-lui Lupoi! Fiindcă, de fapt, nici nu-l cunoșteam. Și dacă nu-l cunoșteam...

Asta una la mîină! A doua că, de, nici măcar nu poți ști dacă-i bine să te pasionezi atîta de-un lucru care... cum să spun?... Și fără autorizare!

În fine! Acuma, dacă va fi nevoie, săptămîna viitoare, alte amănunte asupra cazului d-lui Lupoi.

Cuvîntul, 21 februarie 1990

REPAOSUL DUMINICAL

— ... și chit c-o știe oricine, da' o spun așa, ca s-o știe toată lumea: o petrecere... cât ar fi ea de petrecere, dacă te-apuci s- o pui la cale cum se cade, s-o aranjezi dinainte, cu pregătiri, cu tot dichisu', rar se-ntîmplă să iasă bine! Din contra, abia cînd nu te gîndești să petreci, cînd vine așa, adică cum s-ar zice spontan, la nimereală, atunci să vezi distracție!

E, cam pe problema asta se-nfierbîntase nea Mardare vinerea trecută, cam pe la vreo șase seara, așa, c-abia se-ntunecase. Nea Mardare e șef de local la "Înfrățirea", om vechi în comerț, și- acu' stătea la un șpriț, într-un colț, cu dom' colonel, cu domn' inspector și cu alții, care tocmai se hotărîseră să nu se mai vorbească la masă despre politică și să bea și ei un șpriț în liniște, ca omu', acu' lanchidere. Altfel nea Mardare, de, mare politician - și nu poți să zici că nu se pricepe! Revoluționar...! A fost și la 22 decembrie, și la 22 ianuarie, a fost peste tot... Vrajmaș jurat al tiranului și frate pasionat al poporului! Cu unu' ca el bucuros mergi, la o adică, cînd e vorba de vreo idee mare!

Da' acu' nea Mardare vorbea de petreceri. Că-i mai bine s-o faci așa, că-i mai bine invers, cînd... hodoronc-tronc intră buzna pe ușă nenea Viorel, vecinu' de vizavi de "Înfrățirea", agitat și... În fine, agitat.

— Frați români! zice. Veniți! Hai cu toți acum în piață, să stăm pînă dimineață!

— Nene Viorele, face dom' colonel, ce-ai bre, ești mangă?!

— Soldați, soldați, aveți copii și frați! zice nenea Viorel, și-l trage de haină pe domn' inspector. Nu mințiți poporu' cu televizoru'! Pregătiți elicopteru'! Ce stați, domne, ca niște momii?! Nu e clar?!

Cine-a stat cincini ani la ruși nu poate gîndi ca buși! Jos tiranu' popular! Hai în piață...!

— Nene Viorele, face nea Mardare, stai domne că mergem, da' ia mai 'nainte un șpriț acilea, să ne pregătim nițel. Așa! Și zi-i pe-ndelete!

În fine, ce să mai zică?! Treaba e că e nevoie de toți românii de bine acolo, în piață, și cum nenea Viorel e un român de bine...! Tot orașul fierbe! Piața Victoriei e un cazan... Și să nu le fie frică: Iliescu pică! Totu' e să meargă acolo! Să fie acolo unde e nevoie de toți românii absoluți!

Ce s-o mai lungim! Asta era pe la șase și jumătate, l-a convins nenea Viorel pe toți, s-au dus acasă, s-au îmbrăcat mai bine, s- au întors la nea Mardare, s-au mai pregătit vreo două ore, pe la nouă, așa, au plecat. Cu planu' făcut, totu-n regulă. Cade guvernul Toți știau ce-au de făcut. Mai cuminte nea Mardare, c- a-nchis prăvălia și s-a dus acasă! De, politician vechi, te pui...?!

Cînd au ajuns acolo, piața goală. Abia două trei fete de stăteau de vorbă cu soldații, mă rog... Nici mașinile nu treceau pe- acolo. Ptui, fir-i-al dracu' nea Viorele să fii! Ne puseși degeaba pe drumuri!

A doua zi de dimineață le-a spus nea Mardare: de, dacă v-ați pregătit atîta, dacă v-ați sucit...! N-a ieșit petrecerea! Al dracu' nea Mardare - mare politician!

E, asta a fost cam vineri... Duminică după prînz, iar la nea Mardare.

— Domne, zice patronu', cea mai cruntă moștenire de la tiran, de la odios, e duminicile! Nu tu magazine, nu tu lume, nu tu nimic... Noroc că ți-u io deschis la "Înfrățirea", mai bei un sprîț... da' parcă nici ăsta nu merge! Duminica! Odioasă zi!

— Auzi bre, face dom' colonel, că bine zice! Io parc-aș ieși un pic să-mi dezmoțesc oasele... P-acilea pîn împrejurimi.

— Pardon! face nenea Viorel. Nu stau zilnic la cozi? Io d-aceia nu mă mișc! Repaos duminical!

— 'Aide, zice nea Mardare, că merg io! Dom' colonel, mi-e dor domne de-o plimbare la șosea, auzi, ceva de speriat! Cu automobil de lux...!

Mă rog, au luat-o pe jos, spre șosea. Din piață, vuiet mare. Tocmai cădea guvernul! Flăcări, urale, scandal! Cazan! Televiziunea ia interviuri. Nea Mardare le dă. Tocmai trecea pe- acolo, zice, și... Cum, la plimbare? zice reporterul. Da, la plimbare. Repaos duminical...

A doua zi, tot la nea Mardare la "Înfrățirea": - Bre nene Viorele, da' știu că ești prost! Nu ți-am zis io că la petrecere te duci spontan?! Dac-o pregătești - ăla ești! Nu iese nimica! Cînd îți spun io că ești bleg! Auzi, ia zi-mi și mie, așa, de curiozitate, da' pe cinstite, a cîta revoluție o pierzi matale anu-ăsta, bre? Ăă, a cîta?!

Al dracu' nea Mardare - mare politician!

Cuvîntul, 28 februarie 1990

CUM SE NAȘTE O REVISTĂ?

Iată o întrebare la care, desigur, se poate răspunde în mai multe feluri. Eu, om practic, fără, adică, prea multă minte... teoretică, prefer să vin cu exemple. Mai înainte însă, tot nu mă pot opri de la puțină teorie.

La noi, din două una: ori se cheamă că ești partid, și-atuncea scoți revistă de partid... independentă; ori se cheamă că ești independent, și-atuncea scoți revistă independentă... de orice partid! Asta în principiu!

Da, în principiu merge! Însă eu, care n-am prea multă aplicare spre teorie, tot nu mă pot opri să constat, practic: un independent, dacă e cu adevărat independent, asta-nseamnă că este și liber! Ori, dacă e liber, liber cu adevărat, rămîne că se poate înscrie în ce partid voiește, nu? E dreptul lui, la o adică, și nu voi cuteza eu a-l priva de acesta nici măcar cu gândul! Dar atuncea... s-a zis cu independența! E, din această dilemă...

— Ași! zice domn' inginer. Ești în falș! Da' mă rog, zice, nici n-ai experiență!

Acuma, pe domn' inginer nu pot să-l contrazic din mai multe motive: unu, că sînt la mijloc niște ani; a doua, că dînsul e independent, adică liber; și-a treia, că, orice s-ar zice, are experiență, lucru la care eu țin foarte mult și pe care îl respect într-un mod deosebit.

Drept e că mai există opinii după care experiența, ca să fie demnă de respect, nu trebuie neapărat tradusă în fapte. Greșite opinii! La noi, din fericire, experiența trebuie cu atît mai mult respectată cu cît traducerea ei în faptă este mai ineptă și mai stupidă. Căci, la noi, nulitatea inteligenței și imbecilitatea gândirii, mai cu seamă dublate de cîți mai mulți ani de... exercițiu, sînt considerate ca emanații ale experienței și ale înțelepciunii, și deci trebuiesc respectate! Eu așa zic. Așa că...

— Bine, dom' inginer, zic, oi fi io în falș, nu zic! da' barem fă-mă să pricep...!

Domn' inginer ține la mine, pot să zic, și mă ajută mereu cînd e vorba să nu-nțeleg unele lucruri care necesită oarecare experiență de viață...

— Vezi, zice, ce vrea să-nsemne adică independent?! E adică cum ar veni că nu depinzi... Nu știu dacă mă-nțelegi, zice, da' după ce-ai depins douășcinci de ani de odios, de sinistră și de alții, mă rog, parcă te-apucă așa un dor... să nu mai depinzi... Uite la dom' doctor, ai văzut: a depins cît a depins, da' acuma gata... e independent... chiar dacă e la nașionali democrați, înțelegi? Asta n-are-a face! el tot independent e! Aicea ești dumneata în greșeală...! Da' mă rog, nici n-ai experiență! Dom' doctor, băiat deștept, scoate revistă, de, uite-aici, acu' e cu primu' număr în tipografie, mi-a dat și mie sumarul...

Și domn' inginer scoate-o foaie de hîrtie bătută la mașină și mi-o flutură pe sub nas. Dau s-o iau, să văd ce scrie, da' nu mi-o dă. Citește el:

— "Oblio", zice, revistă editată de PND, redactor șef: Narcis Zărnescu... Dom' doctor, înțelegi? Redactor șef! Bravo lui! S-a ajuns, ce să zici?!... Ca conu' Jenică, doamne iartă-mă...! Auzi aici:

univers românesc, european, mă rog... asta așa o să se cheme revista.

Și-n continuare, domn'inginer îmi citește următorul interesant SUMAR

— Programul Oblioului (caricatură) de d. Cristian Butușină, președintele PND);

— Respect ciocanul, nu am cu dînsul nimic (poem politico-erotico- pacifist) de Zarnis (prelucrare după alții);

— Revoluția și Artele (eseu) de dr. Narcis Zărnescu;

— Cunoașteți-vă caracterul (test de inteligență) compus de N.Z. În colaborare;

— Revoluția în România și România în Revoluție (articol) de Narcis Z.;

— În spital (poezie) de N. Zar.;

— Gîndirea politică și viceversa (eseu politico-filosofic) de N. Zărnescu;

— Interviuuri, note, recenzii, anunțuri, Poșta redacției, toate de Narzescu.

Trebuie să spun, am rămas adînd impresionat! Și nu atît de calitatea indiscutabilă a articolelor, calitate ce-o intuiau chiar în timp ce citeam sumarul, cît mai ales de un lucru care întotdeauna m-a timorat: ce-nseamnă, domne, mă gîndesc, să ai experiență! Și dac-o mai și dublezi cu spirit de inițiativă...!

Ce să zic? Abia aștept să citesc acum numărul doi din "Oblio ", că pe primul., după titluri.. Trebe să fie tare...! Pe de altă parte, mi-e și groază să mă gîndesc numai la cîte ziare și reviste am de citit! Da' mă rog, dacă-i vorba de dom' doctor, nu mai încape discuție...! Îl citesc primul! Și pe celelalte... de! Le mai las!

Asta e, ce să-i faci?! Țsta ni-i datul sorții... Românul s-a născut poet, da' de făcut s-a făcut ziarist! Și dom' doctor la fel!

Cuvîntul, 7 martie 1990

ÎN DOSUL CULISELOR

Nu mă pricep la politică, - de ce n-aș spune drept? Pentru aceea, de câte ori orizontul politic se posomorăște, de câte ori văd că opinia publică este iritată, și-n aer miroase a evenimente de importanță deosebită, de-atâtea ori nu preget a alerga după bunul meu - acum pot să-i spun așa - amic, domn' inspector, a cărui pricepere-n politică este astăzi mai presus de orice îndoială.

Cînd un om a știut să prevestească cu atîta siguranță atîtea și atîtea lucruri mari, sigur că trebuie să-i dai crezare, mai ales atunci cînd vorbește despre lucruri mici!

Cine-a prevăzut cu vreo cîteva luni înainte, că odiosu'... o să facă și-o să dreagă? Nu domn'inspector?!. Și cine-a zis, tot cu vreo cîteva luni înainte, că România... așa și pe dincolo? Nu tot domn' inspector?!

Și nu tot domn' inspector îmi spune mie, acu' vreun an de zile?...:

— Dom' profesor, c-așa-mi zice dumnealui mie, ca să-mi facă plăcere, - altminteri, ce-am io cu profesoru'? - dom' profesor, zice. Statu', domne, statu' e și el un aparat, înțelegi? Uite, ca cum ar fi tranzistoru-ăsta...!

Mă rog, asta fiindcă stam noi atuncea la o tablă, în parc la Sfîntu Ștefan, și-ascultam etapa la tranzistoru' lu' domn' inspector...

— Tot un aparat e, zice. Păi dacă te-apuci dumneata, cetățean de rînd, ca să zic așa, sau io... dacă ne-apucăm noi să ne-ntrebăm acuma ce face-n clipa asta rezistența nu știu care, sau condensatoru', mă rog, cu ce se ocupă el acu', sau că să se desființeze... păi îți dai seama unde-ajungem?! Nu, domne! Io zic că cetățeanu' de rînd datoria asta o are: s-apese pe buton! Merge? Foarte bine, să fii sănătos și s-ascuți etapa liniștit. Nu merge? Asta-i altă socoteală! Atunci te duci cu el la unu' care se pricepe, da' nu te-apuci dumneata să-ți bagi nasu' unde... vorba-aia! Înțelegi? Așa și cu Statu'!

E, și-asta o zicea domn' inspector acu' vreun an de zile... Darmita acuma! Așa că de-asta, io, care nu mă pricep la politică, acu' zilele-astea, cînd am auzit că se desface Lenin, am dat fuga plin de nedumerire la domn' inspector, tot în parc la Sfîntu Ștefan. Tocma-ncepuse-o tablă cu dom' colonel, că era o dimineață așa de-nsorită și plină de...

— Uite ce e, domn' inspector, zic. Am și io o-ntrebare: ce s-a apucat ăștia, bre, să-l desfacă pe Lenin?! Adică, vreau să zic, treaba lor, poate să! desfacă, n-am nimica-mpotrivă, ce-am io cu Lenin?, io țin cu România!, da' tot stau și mă-ntreb: bine, domne, păi Lenin e problema?!

— Da' care, face domn' inspector, care e problema, după dumneata?

Domn' inspector, zic, acuma matale știi că io nu mă pricep la politică, că doar de aia am și venit, să te-ntreb. Da' io ziceam că nu Lenin e chestia a mai mare; problema e aia din spatele lu' Lenin...!

— Șase șase! face domn' colonel. 'Aide domne, mai iasă-ne-n pace, nu vezi c-avem treabă?!

Doar că domn' inspector, atîta-i e: să-l stîrnești în chestie de politică. Dacă l-ai stîrnit, nu-i mai trebuie table, nu-i mai trebuie nimica. E bun stîrnit!

Peste vreo două ceasuri, m-am întors acasă dumirit. Domn' inspector are talent, cînd e vorba să-ți explice un lucru de politică...! În fond, ce-mi pasă mie de monumentele publice?! Să mă ferească Dumnezeu, neam de neamul meu, să dormim în monumente publice! Le văd în trecut și, cînd le-am văzut o dată, n-am nevoie să mă mai uit la ele a doua oară: știu că sînt toate strîmbe. Mie-mi pasă de casa în care stau cu chirie, unde deger iarna și mă prăjesc vara și unde...

În fine! Vreo două zile n-am mai ieșit din casă, fiind ocupat cu diferite treburi casnice, și nu l-am mai putut vedea pe domn' inspector. Am auzit doar, la radio, că s-a desfăcut Lenin, că s-a dat greu, mă rog. Alaltăieri zic hai să ies puțin pe-afară. La Sfîntu Ștefan, domn' inspector:

— E, zice, ai văzut că s-a desfăcut?

— Am văzut, zic. Și-am auzit c-a fost destul de greu!

— E, face domn' inspector, asta nu-i nimic! Alta-i problema! Da' nu pot să ți-o spun, zice, că știi teoria mea: cetățeanul de rînd...

— Atunci matale, zice, de unde-o ști?

— Mă rog, zice. N-are importanță. Îți spun numai așa, în mare, ca fapt divers. Chestiile de substrat, mă-nțelegi... N-are nici un rost!

Mărturisesc, muream de curiozitate.

— Chiar n-ai auzit, zice domn' inspector, ce i s-a găsit în gheată?!

— Ei ași?! Zău?! În gheată?! N-am auzit!

— Pe onoarea mea! În gheată! Cum mă vezi și cum te văd. Și nu în oricare, auzi? În aia dreaptă! Îți dai seama? în gheata dreaptă! Chiar n-ai auzit...?!

Cuvîntul, 14 martie 1990

TRĂDAREA ROMÂNISMULUI! TRIUMFUL STRĂINISMULUI!! CONSUMMATUM EST!!!

Tocmai-i ziceam zilele trecute Iu' domn' inspector:

— Auzi bre, domn' inspector, hai domne să ne mutăm sediu' d-aici. din parc, de la Sfântu Ștefan, zic, hai să jucăm dracu' table- acasă, că dacă mai stăm mult prin parcuri... poți să știi?!... ne iaăștia la ochi!... Zice că punem ceva la cale... Nu vezi că-i periculos?!

— Ba, zice domn' inspector, din contra! Aicea stau!! Nu mă mișc de aici nici mort! Și fac și grevă! zice. Las' să vină, să mă vadă, să știe...! Să mă ia la ochi! Să mă-ntrebe...!

— Domn' inspector, zic, ce-ai bre, cin' te-a supărat?

Că, fără discuție, de supărat era supărat. Și-ncă rău!

Ce se-ntîmplase? C o zi în urmă, tocmai se ducea domn' inspector la „Unic”, pe Magheru, să vadă dacă n-a băgat cumva niscai mezeluri, ceva. E, și cum mergea el așa, pe Batiștei, ajunge-n față la Ambasada americană. Afișe, panouri, lumini... mă rog! Când se uită domn' inspector mai bine, i se taie picioarele...! Pe trotuar, într-un colț... indicatoru'. Pietoni, zice, vă rugăm circulați pe trotuarul de visavis. Vlsavis, așa zice domn' inspector, nu vizavi... când vorbește de indicator! Acuma, indicatoarele-astea le mai văzuse domn' inspector și-nainte, că doar mai umbla și el prin centru, le mai văzuse și el la engleji, și la franceji, și la alții, și tot atîta de mult îl scoteau din sărite. Da' acu', după revoluție, ce-i drept, parcă nu le-a mai văzut...! Da' în fine! Asta nu contează.

— Ce contează acuma, zice domn' inspector, este că adică de ce, domne, să circuli vă rugăm pe trotuaru' de visavis? Trotuaru' ăla ce, are draci pe el, de nu pot să circuli pe-acolo? Adică io, în țara mea, să nu pot io să pun picioru-acolo, de ce?! Nu că țin eu neapărat să merg pe-acolo, că n-am nici un interes, da' așa, ca idee...! În țara mea, domne?! E posibil?! Și, dacă vrei să știi, eu m-am interesat încă de pe vremea odiosului de chestia asta: nu e bine nici pentru terasament. Dacă nu-l calcă nimeni, în cîțiva ani se umflă și crapă, adică se deteriorează. Că doar nu-ți închipui dumneata că seară de seară iese ambasadoru' cu soția și se plimbă braț la braț cîte-o oră pe ăia zece metri de trotuar din fața ambasadei, pe unde trebuie să circuli vă rugăm pe trotuarul de visavis. Nu iese, că m-am uitat. De ani de zile observ chestia asta! Da' acu', ce-am zis, ori e democrație, ori ce...! M-am dus la un plutonier de-acolo și l-am întrebat. Domne, zice ăsta, dumneata n-ai auzit de protecția mediului înconjurător? Păi bucățele-astea de trotuar sînt rare, să fii mulțumit, zice, adică eu să fiu mulțumit, că nu le-am înconjurat cu TAB-uri... Așa cel puțin ai impresia că și trotuarul ăsta e tot ca ăl' de vizavi, pe care poți dumneata să circuli... Da' nu e! Asta nu vrei să pricepi dumneata!

Asta e! zice domn' inspector. Că nu vreau io să pricep că trotuarul de visavis nu e la fel cu trotuarul de visavis, că adică trotuarul din stînga e trotuar și trotuarul din dreapta e mediu înconjurător, și, dacă vii din sens opus, trotuarul din stînga e mediu înconjurător și trotuarul din dreapta e trotuar.

Nu-i așa? Că de ce vreau io să merg neapărat pe trotuarul ăla, că și pe cel de visavis e bine, aproape că e la fel de bine, dacă nu chiar mai bine... Să nu-nțelegem acuma greșit și abuziv, nu?, democrația asta! Că de fapt indicatorul ăla cu pietoni, circulați pe trotuarul de visavls nu e o interdicție... acuma e libertate pentru toți... că adică nu-ți zice că să nu circuli pe trotuarul ăla, ci te invită, îți recomandă să optezi pentru celălalt; și, de fapt, să țin io minte și pentru mai încolo, în viață, chiar dacă acuma e libertate și democrație, să țin io minte că în general e preferabil să circuli pe trotuarul de visavis, în general!

Domn' inspector fierbea. Ce-i drept, are și de ce să fiarbă, mi- am zis. Acum îmi dau eu seama câtă dreptate a avut poporul... masele populare... ce-nseamnă să vinzi țara... bucățică cu bucățică... pentr-un pumn de dolari...! Guvernul, C.R.U.N.-ul, primul ministru, d. Iliescu personal, d. Cîmpeanu personal, chiar și d. Coposu personal, abia acuma și-au trădat adevăratele criminale intenții. Săriți, români! Țara e sub papuc!

Recunoașteți, domnilor viitori odioși, câți dolari ați încasat pe parcela de trotuar din fața Ambasadei americane?!!!

Trădarea românismului! Triumful străinismului!! Consumatum est!!!

Cuvîntul, 28 martie 1990